

A Positive Education (PE) indikátorainak megjelenése a Boldogságóra programban

Ladnai Attiláné Szerencsés Anita

PTE BTK OTNDI

A Positive Education (PE) modell indikátorainak gráfja

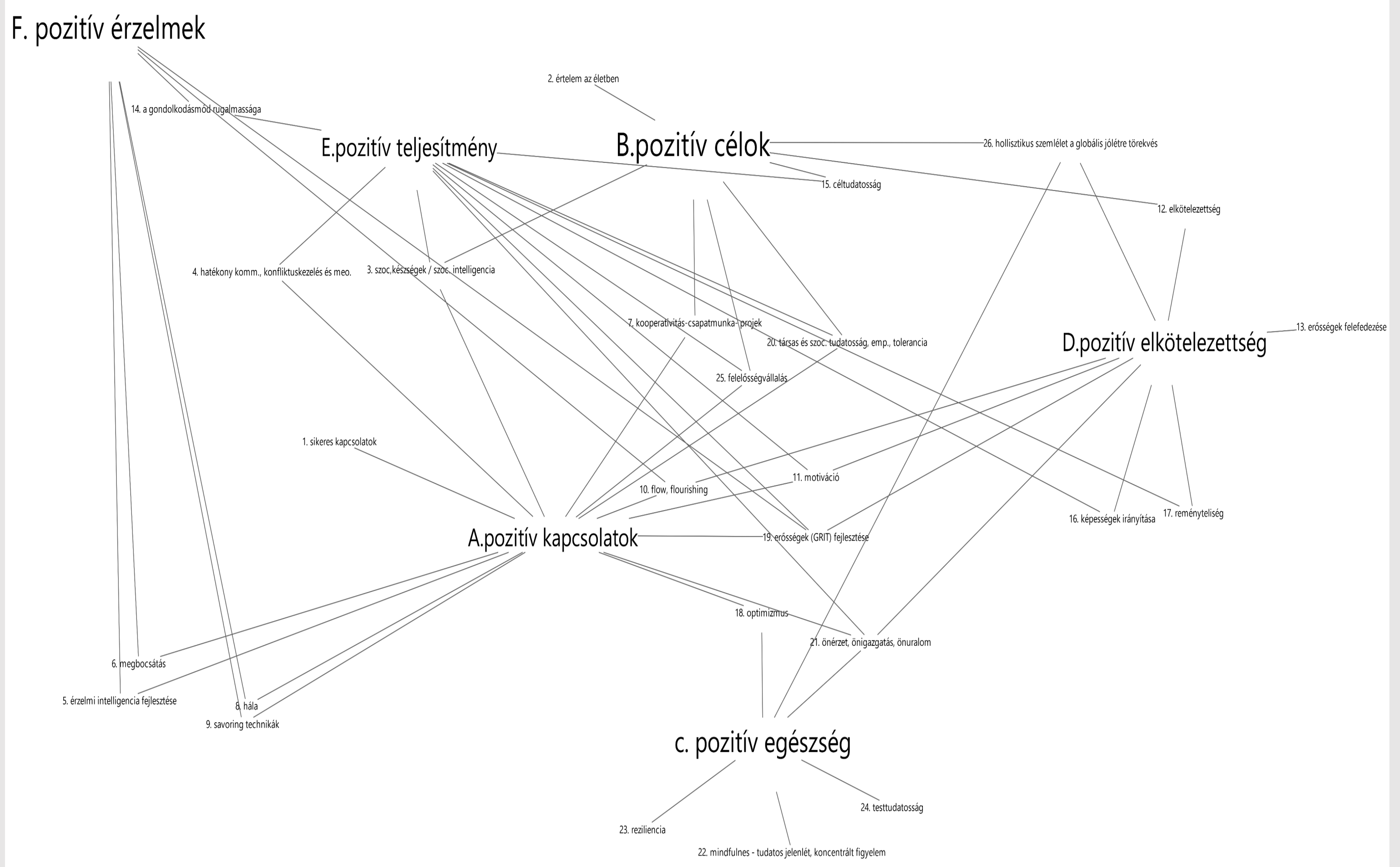
A Positive Education (PE) modellje Martin Seligman nevével vált világszerte ismerté. Az amerikai pszichológus a pozitív pszichológia eredményeit felhasználva dolgozta ki rendszerét. Melyben az egyéni jóllétet középpontba állítva, iskolai keretek között elősegíti, hogy a gyermekek teljesítménye és eredményei javuljanak az oktatási intézményekben.

Longitudinális mérésekkel Seligman és mtsai igazolták, hogy a flow és a flourish élmények növekedése mérhető teljesítményjavulással jár együtt az oktatás során, melyet a kompetenciák (érzelmi, szociális, társas) növekedése is kísér.

Seligman (angol nyelvű) modelljének hat fő eleme van, melyek további itemekre bonthatók. Ezeket a kutatás során terminusokká, a magyar neveléstudomány szaknyelvében beazonosítható indikátorokká volt szükséges alakítani, így egy 26 tételből álló indikátorlista jött létre. Az 1. ábra bemutatja az indikátorok egymáshoz való viszonyát, az eredeti modellben elfoglalt pozícióját.

A PE működésének komplexitása a 3. ábrán látható, a modell az univerzális karaktererősségek fejlesztése segítségével valósul meg.

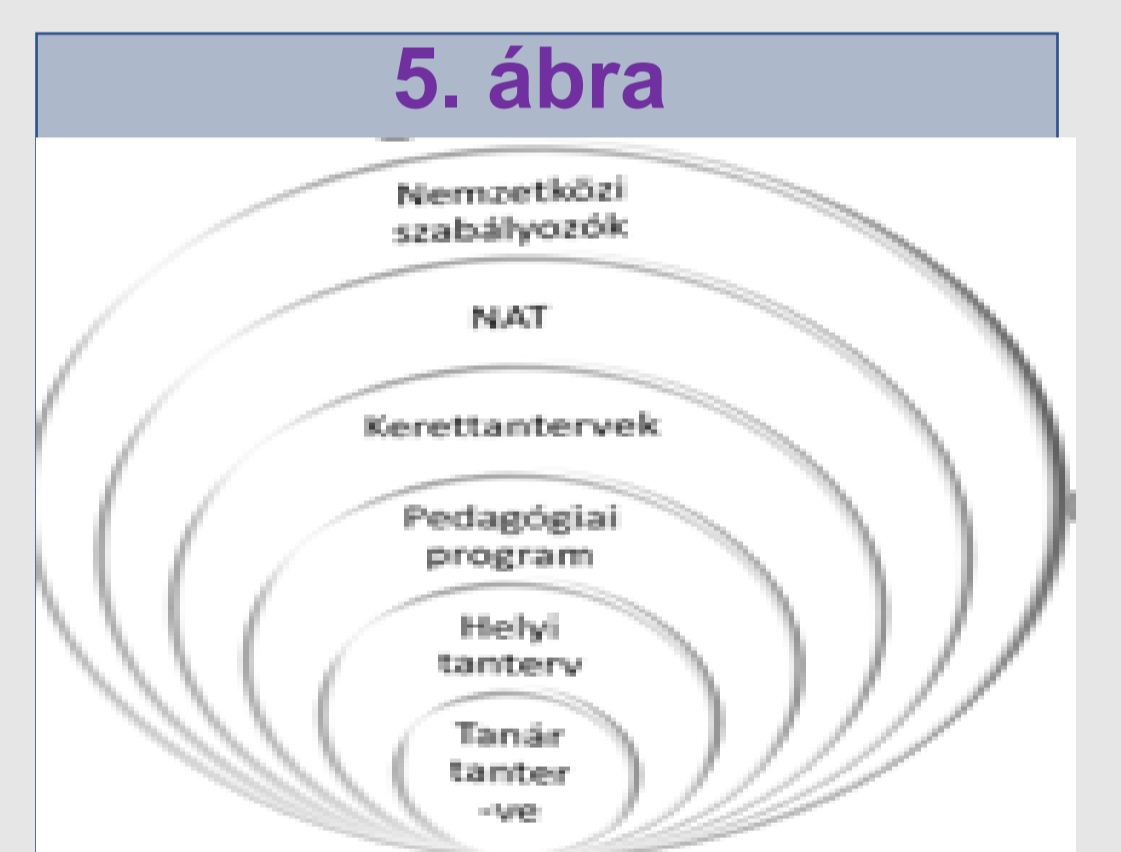
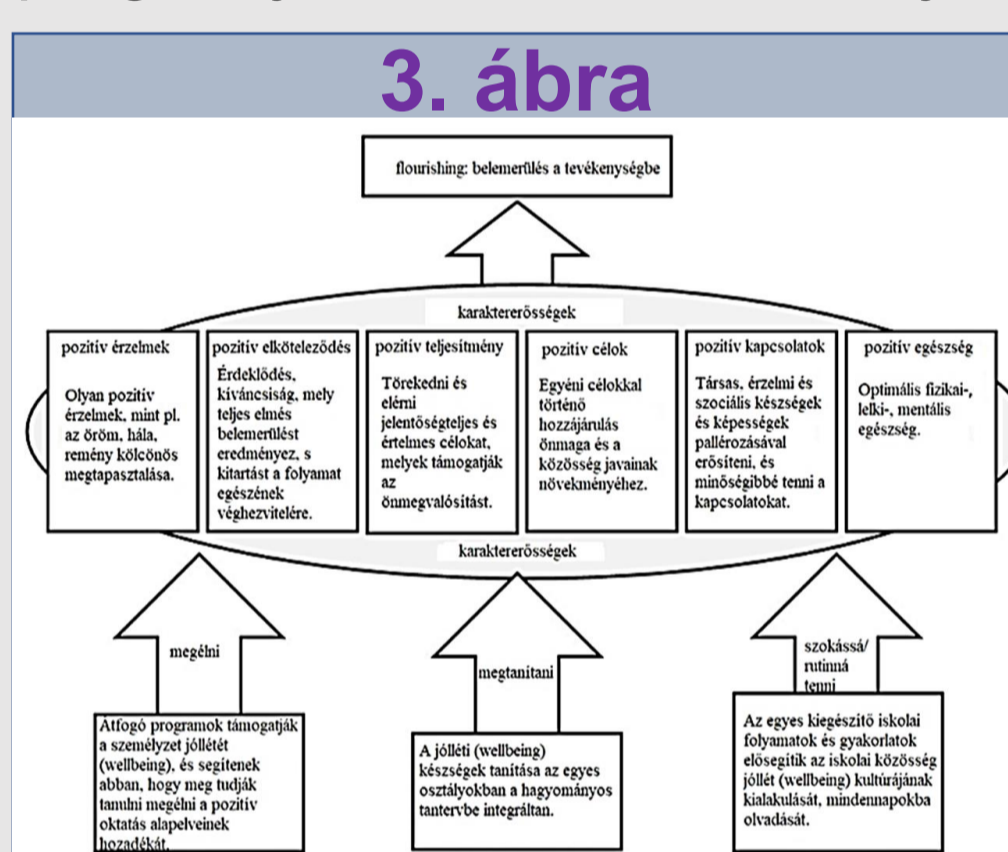
1. ábra PE indikátorainak gráfja (MAXQDA)

A kutatásban a PE modell és a PE indikátorok desk research módszerrel, a konceptualizálást követően pedig abszolút gyakoriság alapján kerültek operacionalizálásra, MAXQDA-val támogatott szemantikai tartalomelemzéssel. Jelen mikro kutatás keretében a PE elemek és a PE indikátorait öt elemzési egység mentén tártam fel, ezek eredményeit komparatív módon ismertetem.

- I. Kerettanterv 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet 1-2. melléklete (vonatkozó részek)
- II. Veszprémi Báthory István Általános Iskola (Örökös Boldog Iskola) Pedagógiai Programja (ld. 2. ábra)
- III. Boldogságóra (BÓ) program kézikönyve és munkafüzete
- IV. BÓ program szakmai vezetőjével készített félig strukturált, zárt kérdéseket tartalmazó írásbeli interjú elemzésének eredményei
- V. BÓ program intézményi vezetőjével készített félig strukturált, zárt kérdéseket tartalmazó írásbeli interjú elemzésének eredményei

A Boldogságóra program tíz témakör mentén (4. ábra) célozza meg a résztvevők érzelmi intelligenciájának és pozitív gondolkodásának fejlesztését, mely melletti elköteleződését az intézmény pedagógiai programjába feltüntetve vállalja.

A tantervi szabályozás magyarországi rendszerét az 5. ábra mutatja, mely a fent jelölt elemzési egységek egymáshoz való viszonyát szemlélteti.

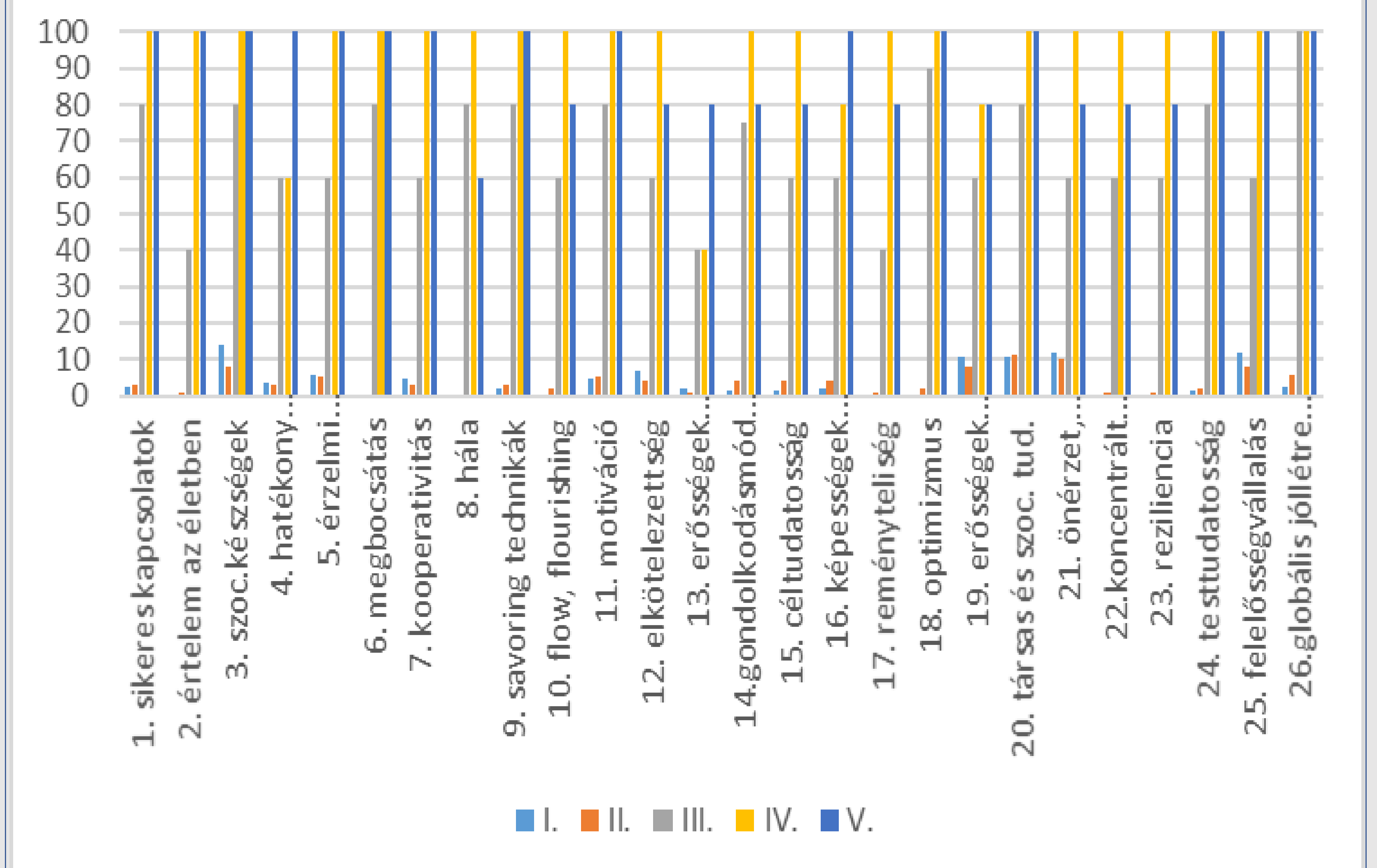
A mikro kutatás célja a hat PE elem és a huszonhat PE indikátor kvantifikálása a vizsgált elemzési egységekben, ezzel explicit módon megjelenítve a Positive Education tantervi keretekben kimutatható jelenlétét.

Hipotézisem: A PE minden egyes eleme és indikátora megjelenik a vizsgált elemzési egységekben.

Kutatói kérdéseim:

- ❖ Mely indikátor(ok) jelennek meg a legcsekélyebb mértékben a vizsgált elemzési egységekben?
- ❖ A PE modell mely eleme(i)nek jelenléte mutatható ki a leginkább a vizsgált elemzési egységekben?
- ❖ A tantervi szabályozókban kimutatott PE modell elemek és PE indikátorok aránya hogyan jelenik meg az interjú és a munkatankönyv elemzésének eredményeihez viszonyítva?

7. ábra

Eredmények (6. és 7. ábra)

A hipotézis részben igazolódott, hiszen a kutatás alapján egyértelművé vált, hogy a PE elemek megjelennek a vizsgálati egységekben (6. ábra), ám a PE indikátorai esetében ez nem minden vizsgálati egység esetében jelenthető ki (7. ábra, I.).

A PE indikátorai közül legcsekélyebb mértékben (vizsgálati egységeknél eltérések tapasztalhatóak): a 2,6,8,10,17,18,22,23 kategóriák jelennek meg.

A PE modell hat eleme közül leginkább a pozitív kapcsolatok jelenik meg, s ez az összes vizsgálati egységre igaz (6. ábra).

A PE elemek és a PE indikátorok arányának megjelenítése az egyes vizsgálati egységekben a 6. és 7. ábrán látható. Az I. és II. vizsgálati egység tendenciái hasonlóak egymáshoz, ahogyan ez a III. és IV. és V. vizsgálati egység esetében is megfigyelhető.

Az együttjárások és szórások meghatározása, esetleges újabb következtetések levonása további kutatási feladatként került megfogalmazásra.